

Status på budgetlægning i forlængelse af økonomiopfølgning 1. kvartal 2022

Der kan på nuværende tidspunkt identificeres en række udfordringer, der bør tages stilling til i budgetlægningen for 2023-2026. Udfordringerne er ikke nødvendigvis udtryk for økonomiske udfordringer, men kan også være udtryk for en usikkerhed der på nuværende tidspunkt er i budgetlægningen.

Driftsvirksomheden:

Specialundervisning på skoleområdet

- Kommunen har igennem en periode oplevet stigende udgifter til specialundervisning. Udgiftsstigningen presser skoleområdet både fagligt og økonomisk. Det kunne overvejes at igangsætte et udredningsarbejde for at identificere udfordringens omfang og områdets handlemuligheder.

Specialtilbud på dagtilbudsområdet

- Der opleves stigende udgifter til særlige dagtilbud, hvilket er den primære årsag til at der forventes merudgifter i 2022. I 2021 blev stigende udgifter til specialtilbud imødekommet af opsparing fra tidligere år.

Pleje og omsorg

- Efter betydelige merudgifter i R2020 og R2021 og med udsigt til merudgifter i 2022 har Pleje og Omsorg igangsat flere analysearbejder der skal afklare hvordan udgiftsniveauet er i Rebild i forhold til landet og sammenlignelige kommuner, og hvordan der bedst kan skabes grundlag for økonomisk balance i 2023-2026.
- Pleje og Omsorgsområdet er på plejeboligområdet karakteriseret ved relativt små plejeenheder og relativt mange tomme boliger der vanskeliggør effektiv drift.
- Pleje og Omsorg igangsat to analyser der skal afdække løsningsmuligheder, der kan indgå som beslutningsgrundlag i budgetlægningen.
- Derudover er Pleje og Omsorg udfordret i forhold til rekruttering, altså at skaffe hænder nok til opgaverne.

Stigende inflation og energipriser

- Der forventes stigende inflation herunder stigende energipriser. Kommunerne bliver principielt kompenseret herfor via pris- og lønfremskrivning af budgetterne. Det er imidlertid usikkert om Rebild kommune bliver kompenseret tilstrækkeligt fra regeringen. Det kan være en særlig udfordring i Rebild, at gas benyttes relativt meget i fjernvarmeforsyningen.

Tilflytning af Ukrainere

- Tilflytning af Ukrainere medfører øget behov for en række ydelser, herunder øget kapacitet til dagtilbud og skoler. Regeringen har tilkendegivet, at kommunerne bliver kompenseret for deres nettomerudgifter som følge af tilflytning af Ukrainere. Det er usikkert i hvor høj grad denne compensation vil dække Rebild Kommunens konkrete merudgifter.

Merudgifter til Covid-19

- Covid-19 medfører fortsat merudgifter på sundhedsområdet til testopgaven, som blandt andet vedrører test af elever og medarbejdere på skolerne.

Administration

- Som følge af rammebesparelser ud over reduceret pridfremskrivning på det administrative område igennem en årrække er administrationens evne til udvikling og kritisk sagsbehandling stærkt

reduceret. På den baggrund har Økonomiudvalget bedt forvaltningen udarbejde et oplæg til, hvordan Rebild Kommunes administration kan indrettes under hensyntagen til dels udviklingsbehovet, dels en effektiv forvaltning.

Fjernvarme skal udbredes

- Regeringens målsætning om en fremrykning af udbredelse af fjernvarme forudsætter ressourcer til planlægning, projektering og implementering.
- Rebild kommune har indledt dialog med de relevante forsyningsselskaber.

Minimumsnormeringer

- Med aftale om minimumsnormeringer indføres der fra 2024 lovkrav om minimumsnormeringer i daginstitutioner. Det er besluttet, at der fra 2024 skal være minimum 1 pædagogisk personale til 3 børn i vuggestuer og minimum 1 pædagogisk personale til 6 børn i børnehaver. Kommunerne får midler til at ansætte mere pædagogisk personale i årene frem mod 2024. Det er imidlertid usikkert om disse midler er tilstrækkelige til at dække behovet i Rebild.

Anlægsvirksomhed

Regeringen vil fremme energiinvesteringer og reducere kommunal anlægsramme:

- Regeringen har signaleret, at den vil skære i kommunernes anlægsrammer de kommende år for at frigøre anlægskræfter til den massive grønne investeringsplan, som skal frigøre Danmark og Europa fra russisk naturgas.
Derudover ønsker regeringen at kommunerne bruger en del af den anlægsramme, som er tilbage, til at udfase naturgassen i kommunernes egne bygninger.
Det er uklart hvad denne udmelding konkret kommer til at betyde i Rebild
- Såfremt regering ønsker at reducere den nuværende anlægsramme der er på 19,9 mia. kr. med eksempelvis 4 mia. kr. vil det svare til en reduceret anlægsramme på 20 mio. kr. i Rebild. Det er sandsynligt at indtægterne i givet fald bliver reduceret tilsvarende.

Prisstigninger på anlægsopgaver

- Kommunerne oplever generelt et stigende udgiftsniveau i de tilbud der modtages på gennemførelse af anlægsopgaver. For at imødekomme pristigningerne, kan kommunerne principielt vælge at øge udgifterne til anlæg, gennemføre færre anlæg, udsætte projekter eller opgive projekter.

Bruttoanlægsramme for snæver:

- Rebild er en vækstkommune, der de sidste år har oplevet større vækst i antallet af 0-16 årige end landet. Tilsvarende udvikling forventes at fortsætte de kommende 10 år. Væksten i indbyggertallet medfører afledt behov for investeringer i dagtilbud, skole og infrastruktur m.v. Umiddelbart har Rebild brug for et større anlægsbudget end kommunens andel af vækstramme på aktuelt 100 mio. kr.
- Kommunen kan vælge at søge strategiske partnere i forbindelse med den faseopdelte budgetlægning for at øge andel af anlægsramme for vækstkommuner.
- Det er imidlertid usikkert om Rebild kommune har råd til et større anlægsbudget end kommunens andel af anlægsrammen. Resultatet af regeringsaftalen vil være afgørende herfor. Kommunernes låneadgang forventes begrænset til den automatiske låneadgang til energiinvesteringer, køb af landbrugsjord m.v.

Investeringer i udviklingsområder og byggemodning for at sikre udbud af grunde.

- En forudsætning for fortsat befolkningsvækst i kommunen er salg af byggegrunde. For at undgå "tomme hylder", skal kommunen investere i arealer der kan byggemodnes og midler hertil.

Genbesøge anlægsoverførsler fra 2021 på 136,6 mio. kr.

- I forbindelse med regnskab 2021 er overført 136,6 mio. kr. til 2022. Økonomiudvalget har tilkendegivet, at udvalget er villigt indstillet overfor at genbesøge en prioritering af disse midler.

Vedligehold, genopretning og modernisering af kommunale bygninger

- Der har været rejst spørgsmål om vedligeholdelsesniveauet af kommunens bygninger er tilstrækkelig til at bygningerne kan bevare deres værdi på sigt. Det falder tilbage på, om størrelsen af budgettet til vedligehold og modernisering af kommunale bygninger er tilstrækkeligt til at bevare bygningernes værdi.

Vedligehold og genopretning af infrastruktur

- Tilstandsrapport for de kommunale veje viser et behov på 15 mio. kr. årligt for at opretholde vejenes tilstand. Aktuell anvendes 6-8 mio.kr. årligt. Tilsvarende nedslidning er gældende for broer og bygningsværker, hvor der aktuell anvendes 0,5 mio.kr. årligt, mens generaleftersyn viser behov for 1 mio.kr. årligt.

Eksempler på konkrete større projekter:

- Skolen i Støvring: Hvornår budgetlægges den og med hvilket beløb?
- Opførelse af 2 børnehaver, som byrådet har besluttet, ikke skal opføres som OPP.
- Køb af arealer til brug for Støvrings videre udvikling.
- Dagtilbudskapacitet i Støvring.
- Ny Nibevej

Overførselsudgifter og indtægter fra bloktilskud

- Overførselsudgifterne var i regnskab 2021 lavere end midtvejsreguleringen i 2021. Meldinger fra KL er, at udgifter i 2021 er 1,8 mia. kr. under niveauet i midtvejsreguleringen for 2021. Det svarer til 9 mio. kr. i Rebild.

Det indikerer en niveauforskydning nedad af overførselsudgifterne, som kan påvirke skønnet for overførsler i både i 2022 og 2023 i regeringsaftalen for 2023. Såfremt udgiftsskønnet sænkes vil Regeringen reducere bloktilskuddet tilsvarende.